

Ja
и
My

и
MY

Рыфматворы
Міколы Трафімчука

Смаленск
«Ноопресс»
2017

Я

Пра ўсё з усімі гавару,
Ды пра адно лічу залішнім:
Які я Свет сабе ствару,
Калі зраблюся... Усявышнім...

О, гэта будзе дзіўны Свет,
Бо й сам я сёння, кажуць, дзіўны!
Прайшоў праз процьму зім і лет –
І стаўся прагна-ўсеабдымным...

МЫ

Не адзіныя ў Госпада дзеці
Мы на самай прыгожай з планет.
Ёсць, відаць, у бясконцым Сусвеце
Самы дзіўны, нязвыкла нам Свет...

Ёсць такія нялюдскія з'явы,
Што й жыццём усё цяжка назваць...
Мы, зямляне, пад Госпадам Правым,
Як і Ён, маем права ствараць...

Паміж пеклам пякельным і раем,
Дзе ніколі не вяне суквет,
Нехта чадзіць, смярдзіць, разбурае –
Мы ж будзем, ратуем Сусвет!

Я ПЛЮС СВЕТ

Я плюс бясконцы Свет –
Такі насабрэч паэт!
Лісцік у лесе бяскрайнім,
Нотка ў птушыным граі...
Я – кропля рос бялюткіх,
Іскрыстых, прызрыстых, чысцюткіх...
Я – церушынка з галля,
Я – чыйсьці голас здаля...

АДКУЛЬ...

Мой прадзед – ліцвін...

Ну а дзед – яго сын...

Пісака – прыблуда бязвусы –

Узяў запісаў, што мой дзед “беларус”...

Вось так і пайшлі беларусы!

Па-іхняму, можа, хай будзе і так.

Вунь немцамі ж “дойчаў” назвалі!..

Ды лепш лайдаком хай завецца лайдак...

Без розных там “тралі-валі”...

Вось так... дзе пяром,

Ну а дзе й тапаром!..

А дзе і з Усходу завей...

Праз гурбы, віхуры і праз буралом

Нас сонца ліцвінскае грэе!

ДАРОГА

Мы ўсе ў дарозе да цябе, Гасподзь!
Мы сніцца часта трудная дарога...
На ёй калдобін, гразі гэтак многа,
Што хоць бяры на ўзбочыну сыходзь!

Ды я брыду і гразнуць ногі ў ёй...
Такія сны Гасподзь мне пасылае!
І нездарма... Я гэта цвёрда знаю!
Мне трэба йсці, дайсці... Вось подзвіг мой!

“Калі б дарога ўстала, дык змагла б
Дастаць да неба, -- кажуць людзі жартам.
Вось каб мая дарога ўстала раптам –
Дакладна ў неба дух мой прывяла б.

Я ТУТ БЫЎ...

Я гэта здзейсніў...

Я тут быў...

Жыў,

захапляўся,

думаў,

бачыў...

Я разумеў: нельга іначай!..

Напісана не мною быль...

Той,

Хто пісаў жыцця сцэнар

Майго, даўно недзе ў Сусвеце

Бяскрайніх светаў Валадар

І Гаспадар тут,

на планеце.

Аднойчы і мой Час завёў

Ён на гадзінніку нябачным.

Цяпер увесь мой Час патрачаны,

І Лёс мой поўны да краёў!

Ён горкі...

І Яго мне піць

Там,

на завоблачным застоллі...

Каб недзе зноў,

Як тут,

уволю

Пазахапляцца і пажыць!

Ён

Калісьці Бога... уяўлялі старцам:
Сівая барада, святло ў вачах...
Ні атамаў не ведалі, ні кварцаў,
Ад абразоў людзей кідала ў страх!

І нездарма... Касмічныя законы,
Энергій тонкіх велічны Закон
Малінавым і проста медным звонам
Склікалі іх і вабілі ў палон...

Трыльёны год наму зусім звычайным
І простым чалавекам мог быць Бог...
Якім быць трэба мужным і адчайным.
Цярплівым, мудрым!.. Ён усё-ткі змог!

ДАР

Бог надзяліў нас дзіўным Дарам –
Гады даў доўгага жыцця:
У болях і ў пакутах старасць
Да пакаяннага канца...

Абраныя, яшчэ мы доўга
Не разумеем шлях свой, лёс...
Замест таго, каб славіць Бога
Ў купелі пакаянных слёз.

СВЯТЫ ДУХ

Каго заўгодна можна слухаць,
А Ісціна адна ў крыві:
Найпер за ўсё Святога Духа
На ўвазе май і з Ім жыві.

Усемагутны, справядлівы...
Адзіны ён Бог і Суддзя!
Ён прагне, каб ты быў шчаслівы,
Ён “Я” тваё, другое “Я”...

Насамрэч першае... І трэба,
Як ні карцелася б табе,
Заўжды і ўсюды слухаць Неба
І быць з другім “Я” ў барацьбе.

НЯШМАТ

Дзеля Госпада Бога
Не жадаю замнога:
Крыху праўды і волі,
Год пад сотню даволі,
Каб паспець, каб адбыцца...
Вось і ўсё тут! Як быццам...

БАГАЖ

Цяжкі багаж – жыццё зямное...
Але які каштоўны груз
Упарта нёс ты за спіною,
Дзіця прыроды, беларус!

Шчаслівым быў дні і гадзіны,
Няшчасным – цэлыя гады!..
Але сумленным і адзіным,
І непахісным быў заўжды.

СТАРАСЦЬ

Казалі ў маладосці нашай людзі,
Што ў старасці ад болю сіл няма...
Хіба тады мы верылі, што будзе
Агнём пячы нас, косці нам ламаць?

І вось і мы на гэтым рубіконе!
Але яшчэ бадзёрыя пакуль,
Бязбацькавічы ўсе мы ўжо сягоння,
Амаль ва ўсіх няма ўжо і матуль...

А гэта значыць, што чарга зямная
Ў нязнаны свет прад намі паўстае...
Сябрук апошні сумна мне махае,
Відаць, дні палічыўшы і мае.

УВА МНЕ...

Ну вось і я з'явіўся паміж вас;
Прийшоў і мой, як кажуць, зорны час!
І абудзілася жаданняў сто!..
Аказваецца нечакана, што
Ўва мне живуць галактыкі, Сусвет;
І я – Стары і Новы Запавет!..
У грэшным целе свеціцца Душа
Без дна, без меж – як гэты ўвесь абшар.
Вось што такое вы і мы, і я!..
У кожнага пры тым ёсць каляя...
Дарога ёсць у кожнага свая,
І кожны – гэта як мільярды “я”;
І кожнага нясуць Жыццё і Смерць
У чорную дзіру, у кругаверць...

Ці ёсць на споведзь час, ці не? —
Гады пытаюцца ў мяне.
І тоўпяцца за мною следам...
Адкуль жа мне пра гэта ведаць?
Я каюся... Душа святлее...
Мне купал неба — маўзалеем!

НЕ ШКАДУЙ...

Не здзіўляйся, што смерць ля дзвярэй,
Не шкадуй сваіх зімаў і летаў,
Што не станеш яшчэ больш старэй,
Развітаешся хутка са светам!

На зямлі не ўратуюць цябе
Ні любоў, ні нянавіць – нічога!
Светлы, радасны, а не ў журбе,
Пакланіся Айцу свайму – Богу!

ПЛОЦЬ

Ты, плоць, -- астрог,
Ты, плоць, -- турма!..
Душа ў табе ўсё ж недарма
Праводзіць тэрмін свой зямны.
Анёлы ведаюць... Яны
Ўдзень і ўначы побач з табой
Вядуць са злом нябачны бой,
Душа каб спела і расла,
Ад плоці вольнаю была!

...Гадзіннік сціх. Спыніўся час...
Пільнуе гэтак неба нас!

ПАРА ДАМОЎ

Да сваякоў зайшоў ізноў,
Пабавіў час – пара дамоў!
Нарадавацца не паспеў...
Час, быццам коршун, праяцеў!

Раней так бегаў! Меў запас...
Галоўны з іх, вядома, час.
Зараз з кавенькаю брыду...
І часу – жменька... На бяду!

Мне б пагуляць пайсці, ды зноў
Час тут як тут! Пара дамоў!

ТВОРЦУ

Начамі доўгімі маліцца і... пісаць –
Вось лёс абарных Богам і Сумленнем!
Маліцца... каб да зор ішло маленне.
Пісаць... каб зразумелі пакаленні,
У чым ёсць сэнс жыцця, яго краса...

Цябе поруч з апосталамі Час
На службу хрысціянскую паставіў.
Ты сам заканадаўца, аўтар правіл,
Як птушка Фенікс, уваскрэслы Авель,
Ці тысячны, ці ўжо мільённы раз!

АКТАВЫ

Зямное жыццё – імгненне,
Кароткі этап для душы...
Душа дзень і ноч у маленні –
Няма калі ёй грашыць.

Узвысіцца ёй ахвота
Пасля паражэнняў і бед...
Яе паратунак – работа
Для вечнасці, дзеля сябе.

Жыццю бывае цесна
Ў сасудзе пералітым...
Жыццё пачнецца песняй,
А скончыцца... малітвай.

Спяе матуля “лю-лі”,
А бацька будзе гушкаць...
А потым... ціўкне куля,
Усклікне Фенікс-птушка.

Нам, беларусам, падмянілі мову –
Матуліну на цётчыну... Яшчэ
Зямлю нашу скрамсалі па-жывому!
Дагэтуль з ранаў кроў яе цячэ...

Маўчым... Усё пакутуем, трываем...
Адзіныя ў трыванні на ўвесь свет!
Бо, як-ніяк, а мова ўсё ж жывая...
Жыве, гаротніца! Трывае і жыве...

Далёка, душы, вы, далёка –
Адсюль, дзе край, вас не відаць!
Вы ў незямных ужо аблоках,
Дзе за градою – зноў града...

За недасяжным гарызонтам
І за нябачнаю мяжой
Прыберажыце й нам азону –
Мы на шляху да вас ужо!

Топчам зямлю... Яна адпомсціць!
Яшчэ глыбей затопча нас!
Спятрэе плоць... Душа не ўспомніць
Пра час зямны, нядоўгі час...

Калі дрымучай мітуснёю,
Як павуціннем, абрасла
І гарадзілася сцяною
Дарма ад пошасці і зла...

Калі зусім ужо бяссільны ты –
Успомні, што ёсць Свет, Сусвет і Час...
І ёсць Гасподзь бязмежны і святы,
Які стварае і шануе нас!

Ты за Яго ідзі ў агонь, ваду;
Яго ўслаўляй, паклоны яму бі!
І дар з нябёс, і радасць, і бяду
Прымай і сэрцам стомленым любі!

Каляровыя сны больш не сняцца,
Чорна-белая сніцца зіма...
Смерць – нішто... Не паспеш спужацца –
Як тваёй тут душы ўжо няма!

А яе й не было тут ніколі,
Апрача гэтых шэрых гадоў...
У душы тваёй іншая доля,
Для якой ты яшчэ не гатоў.

Мы жылі, аддаляючы старасць...
А яна іншым бокам прыйшла!
Як балючая дзікая нарасць,
Едкі дым неспагады і зла...

Як маглі адбіваліся... Рана
Белы попел абсыпаў і нас...
На душы і на сэрцы – скрозь раны.
І на споведзь... не ў кожнага час.

Казалі кожны раз тады:
Маўляў, гарцуй, раз малады!
Я гарцаваў, я танцаваў
І спуску дзеўкам не даваў...

А што было б, каб кожны год
Рабіў усё наадварот?
Мо не глытаў бы горкі дым,
Хадзіў дагэтуль маладым?

Як шмат чаго ў людзей не йдзе на лад!
Яны бездапаможныя, як дзеці...
Яшчэ Тварцом закладзены распад
У атаме, у целе, у Сусвеце...

І пнецца чалавек... Часцей – дарма!
Калі што атрымаецца – святкуе...
Прырода ў ім гартуецца сама:
Таму штоміг і зліць, і правакуе!

О Дух Святы, ты стаў бліжэй мне!
Імкне дух хворы напярэймы
К Табе, яшчэ зусім слабы, –
Дух злы узяў яго ў рабы...

Цяпер ён вырваўся на волю...
Ты, Дух Святы, сказаў: “Даволі
Табе цясніцца і трываць!
Хачу табе свабоду даць...”

ДРУГАЯ МАЛАДОСЦЬ

У спрахлым целе маладая старасць
Вачніцамі бяздоннымі глядзіць...
З кавенькамі кульгае жвава пара.
Па ўсім відаць: узрост у іх адзін!

Адзіныя і думкі, і надзеі:
Яшчэ б вось гэтак год які пяток!..
Запаў у сэрцах радаснай падзеяй
“Вяселля залатога” халадок...

Даўно гэта было... Хоць і нядаўна...
Падманная другая маладосць!
Ды ўсё ж... жылі-былі! І гэта слаўна!
І нешта неўміручае ў тым ёсць!

ДАВАЙ...

Пакуль яшчэ зусім не пастарэлі,
Давай сыграем на віяланчэлі!
У дзве рукі... Ты падбірай акорды,
Майму смычку будзь радай і пакорнай!

О, мой смычок! Ён віртуоз адметны!
Ён майстар паланэзаў, мінуэтаў...
І твае пальцы так бягуць даткліва
У час гэты салодкі і шчаслівы!

УСЁ ПРА ТОЕ Ж...

Калі б мы чарку выпівалі –
Дык гора і бяды не зналі б!
А там, дзе дзве – там тры, чатыры...
Няма ні ладу і ні міру!

Калі ты ў аддзеле моцных напояў –
Ты ўжо не адзін, а з табой яшчэ двое...
“Вось ты і ў аптэцы, вакол цябе – лекі...
Бяры толькі дозу – не станеш калекай!”
Так першы гаворыць... Другі ж пучыць вочы:
“Бяры ды паболея, пакуль піць ахвочы!”

А паспрабуй ужый зло лекі –
Загнешся хутка і наvekі!
З гарэлкай жа перабіраем,
Але ж адразу не ўміраем!..

ЧАТЫРОХРАДКОЎІ

Народ без абароны – не народ,
А проста так... авечыя атары...
Дзе пастухамі – прайдзісветаў зброд...
І месца ўсіх – у пекле ці на нарах!

Няўхільна, няўмольна, нястрымана
Зямныя імгненні ляцяць...
Няма ўжо даўно вас, сябры мае,
А я жыць хачу ўсё пачаць.

А дні палічаны... Іх колькі?
Сямсот, чатыста ці сто?
Усе пытаюцца... Ды толькі
Адказ не ведае ні хто.

“ТАЛЕРАНТНАСЦЬ”

Кажуць, талерантны беларус...
Ды загавары па-беларуску –
Дзязька злы надзьме сівы свой вус,
Лоб нахмурыць па-мужыцку вузкі.

Як неадэкватна гэта ўсё
Сэнсу, справядлівасці, парадку!..
Зерне неправеяна, з асцём...
Што ж, правеяць трэба ўсё спачатку!

НЕ ПАЭТ...

Ты не паэт, калі не патрыёт,
Не грамадзянка злая цётка Муза...
Слухай усіх, рабі ж наадварот,
Не абцяжарвай лёс нікчэмным друзам!

Усё – смуга! Растане ўрэшце-рэшт –
І застанешся на адзін з Айчынай;
Не рыпнешся, не выслізнеш – хоць рэж –
Не перайначыш лёс ніякім чынам!

КАЛАЎРОТ

Зацяты рот – маўчыць народ...
Жыцця шалее караўрот!
Парвецца нітка раз... другі –
Шматкрот завяжуць... Без тугі...

Будуць і кросны, і радно...
Канца цярпенню не відно!
Яе толькі трэсне калаўрот –
Дык стане ўсё наадварот...

НА СМЕРЦЬ АНТЫНАРОДНАЙ УЛАДЫ

Улады храпа ўжо сінее
Ў зляжалай леташняй траве.
Смярдотаю адтуль павее,
Усё шырэй смярдзіць-плыве...

Пара ёй, людцы, у трупарню,
У жвір магільны ёй пара!..
Патрачана чвэрць веку марна,
Але усё роўна, брат, ура!

КАСТРЫЧНІК 2017

Натоўпы, натоўпы, натоўпы...
Ужо і АМАП не відно!
Булькоча балота Еўропы
І цягне брыдоту на дно...

А людзі ідуць... Палымнеюць
Хрыста маладыя сцягі!
І танкі дранцвеюць, нямеюць,
Нямігі кіпяць берагі...

Па ўсёй Беларусі паводкай
Кастрычнік ліе цераз край...
Адказнасць за род свой нязводны,
Народ беларускі, прымай!

Я І ТЫ

Урывак з пачатай паэмы

...Мы ўсё то верым,
То не верым.
Што гмах паўстаў
Сам... Вокны, дзверы...
Само паветра...
І сам вецер...
І ўсё-усё на белым свеце!
Сам Свет паўстаў
Самім сабою...
І шчасце – шчасцем.
А боль – болем...
Нібыта ў нас саміх живуць.
А мы...
Ламаем галаву:
Як так?..
З нічога ды каб штосьці!..
Не, дарагія Ягамосці!
Павінен Аўтар быць,
Тварэц...
Інакш – нічога!
Нуль... Капец!
А самі мы
Адкуль прыйшлі
На ўлонь квітнеючай Зямлі?
Мы там жывем,
А тут – бываем...
З'явіліся –
І паміраем...
Усё адтуль,
Дзе Дух Святы
Між чарнаты ды глухаты!
Жывы адвечна,
Назаўжды!
Яго часцінкі –
Я і ты...

Змест

Я	3
Мы	4
Я плюс свет	5
Адкуль...	6
Дарога	7
Я тут быў...	8
Ён	9
Дар	10
Святы Дух	11
Няшмат	12
Багаж	13
Старасць	14
Ува мне...	15
***Ці ёсць на споведзь час?..	16
Не шкадуй...	17
Плоць	18
Пара дамоў	19
Творцу	20
Актавы	21
Другая маладосць	27
Давай...	28
Усё пра тое ж...	29
Чатырохрадкоўі	30
«Талерантнасць»	31
Не паэт...	32
Калаўрот	33
На смерць улады	34
Кастрычнік 2017	35
Я і ты	36

Каскад

«гары
зан
таляў»

*Паэма-лекцыя
Міколы Трафімчука*

Смаленск
«Ноопресс»
2017

**Улада любая, любая дзяржава
Найперш забяспечыць павінна людзей,
Працай, спачынкам, выгодамі, правам...**
Іначай не ўлада, а люты зладзей,
Які абірае людзей і пужае,
Да быдла маўклівага прыніжае...
Спачатку – у распачным шоку народ,
А потым... усё разумець пачынае,
Хаця і баіцца, у згодзе ківае
Яшчэ не адзін, па інэрцыі, год.

Крычаць бюракраты, што ўлада ад Бога,
А самі на службе... у цмока самога.
І ён раздае ім чыны-ўзнагароды,
Зусім не пытаючы згоды ў народа.
Аддана хто служыць яму – таму болей...
І топчуць народа і гонар, і волю!
Каторы ўжо раз на вяку так вялося!
І нам, беларусам, яшчэ дасталося...

А колькі было тады радых,
Што вось ён, прарок наш!.. Амаль
Усіх падмануў, што парадак
І мір прынясе “вертыкаль”;
Што зборышча “дзермакратаў”
Ва ўсім вінавата было...
А ён у той час збіраў катаў
І тых, разбіваў хто чало...
Народны слуга... А прыслугі
З’явілася колькі ў слугі!
І ўсе “вертыкалі” патугі
Эфект выклікалі другі...

Няважна – эпоха якая,
Якім бы жыццё ні было,
А ўлада, уся вертыкальная,
Для ўсіх, як ні мерай, ёсць Зло!

Таму сёння дзіву даешся,
Чаму столькі скрозь сонных мух!..
Ужо й зразумела, здаецца,
Стваральніку самаму...

Але як Яму з “вертыкалі”
Так злезці цяпер неўпрыкмет,
Каб потым нідзе не шукалі
І хутка забыў яго свет?..

Пакуль не прыдумаў, Ён будзе
Трымацца з сынамі за трон,
Які ўжо аплёўваюць людзі,
Трасуць... Аж трасецца сам Ён!..

Ды сонных, як мух, гэтак многа,
Што чуткі ўжо ходзяць вакол,
Як быццам бы труцяць нябогаў –
Паветра атручана, дол...

Ёсць нібыта гэткія газы,
Якія лагодзяць народ...
Як што – іх ціхенька пускаюць,
Хоць нехта й нагамі ўпярод!..

Астатнія – сонныя мухі...
Якая калі зазумчыць –
Ёсць пернік, а к перніку пуга –
І ўдзень цішыня, бы ў начы...

І нельга нічога праверыць...
Славутая “вертыкаль”
Ад свету замкне ўсюды дзверы!
Дый дзверы – не дзверы, а сталь...

Якія спрэчкі не ўзнікалі б –
А глупствы нельга гаварыць...
Цэлы каскад “гарызанталяў”
Я вам адкрыю, спадары!

Не я яго цяпер прыдумаў,
А прыжылося ўсё даўно...
Але калі людзей затлуміць,
Таго каскада не відно!

Свая “гарызанталь” – унізе,
Уверсе – зноў “гарызанталь”...
Тады любы не страшны крызіс,
Дый шанца ў яго нуль амаль!

“Гарызанталі” – пасяродку,
“Гарызантал” па краях!
І гнаць людзей не трэба плёткай
Ці біць па скулах ды зубах.

Усё так проста і разумна!
Патрэбен розум тут – не страх...
І зберажэм мы нервы й зубы,
Хоць і праблема не ў зубах!

Каскад такі свабодна, творча
Дапамагае думаць, жыць

Таму, хто жыць свабодна хоча,
А не ад страху хто дрыжыць.

Тут справа знойдзецца па густу
І здольнаму, і так сабе...
А “вертыкаль” унізе пустку
Стварае... Пустку нэндзы й бед!

Вось мы й да пусткі дажыліся!
Нам і не ўперад, і не ўзад...
За хіжай хеўрай павяліся,
Што абяцалася ў пустцы сад...

А абяцаць заўсёды проста...
І гэта ведае народ!
Ды Беларусь – не выспа-востраў...
Чаму ж тут нэндза і няўрод?

Чаму не фабрыкі-заводы,
А ў кожным горадзе – палац?...
Няма заняцца чым народу,
А ўлада ўсім пад дых – бац-бац!..

Камусьці вельмі даспадобы,
Каб мы так вечна і жылі,

Пладзілі гультаёў і снобаў
І “талерантнымі” былі...

Каму? Ці не “браткам” з Усходу?..
О, толькі дайце ім свабоду –
Будзе Мамаевы набег!
Не выбрацца тады нам з бед!

А назва першай – “самакіраванне”!
Хоць ніжня, нябачная амаль:
“Гарызанталь” квітнення, працвітання –
Галоўная, бадай, “гарызанталь”!
Тут людзі самі лёс свой вырашаюць,
Адзін другому не перашкаджаюць,
Тут радзяцца і большасцю сваёй
За асяродак галасуюць свой:
Як жыць ім, гаспадарыць, развівацца,
Каб ні назад, ні ўбок не азірацца...
Няма на імі лёкая, цара –
Яны таго пагоняць са двара,
Хто памыкаць заўжды прывык спакон.
Адзіны цар у іх – Спадар Закон!

Вышэйшая – “гарызанталь” Закона:
Людзей абраных і сумленных зона.
У спрэчках тут даходзяць іншым разам
Да патавага стану, да экстазу...
А потым зноў вяртаюцца да спрэчак,
Каб бездакорным стаў Закон нарэшце!

Таму тут і няма законаў новых –
Антынародных, антынавуковых;
Усё тут правяраюць, вывяраюць,
Бо права памыляцца тут не маюць!
І не бывае шкодных тут дэкрэтаў...
Любы, хто хоча, ведае пра гэта.

Ніжэй яшчэ ідуць “гарызанталі”.
Іх мэта, каб законы працавалі.
Чыноўнікі не проста ўсе там знаўцы,
Яны законаў строгіх выканаўцы...
Хоць суд людскі – не Боскі, але мера
Людскога пакарання – гэта вера:
У справядлівасць, у сумленне, розум...
Сярод “гарызанталяў” гэтых розных
Судовая працуе аўтаномна
Празрыста і без ціску... І цудоўна!

Яшчэ адна “гарызанталь”... О ява!
Як быццам у дзяржаве – звышдзяржава...
Яна сумленне, гонар кантралюе,
Яна ўсё бачыць, адчувае, чуе;
Не падкупіць яе нічым, здаецца...
“Уладаю чацвёртаю” завецца.

І каб ішло ўсё мірна, ладам;
Каб жыць глядзець спакойна ўдаль –
Ужо і “пятая... улада”
Фармуецца ў “гарызанталь”!
Гэта грамадскія суполкі:
Саюзы, таварыствы... Столькі
Яшчэ ніколі не было!
Тады і страціць сілу Зло!
І Дух Святы тут запануе...
І ўславім Беларусь такую!

Ну што, ліцвін, мой кроўны брат,
Ці падабаецца “каскад”?